

Stichting Kunst & Historisch Bezit α.s.r. & Aegon

Jaarverslag 2025

Inleiding

De Stichting Kunst & Historisch Bezit a.s.r. & Aegon beheert, behoudt en ontsluit de historie van a.s.r. en Aegon. Die historie begint in 1720 met de oprichting van de 'N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720'. De historie bepaalt mede wie a.s.r. nu is. Daarom is het van belang het historisch bezit, het historisch archief en de kunst die in de loop der jaren is verkregen goed te bewaren. Daarnaast wil de stichting door goed gebruik van de kunstcollectie bijdragen aan een inspirerende werkomgeving voor alle a.s.r.-medewerkers.

Organisatie

Samenstelling bestuur

Jos Baeten, voorzitter

Gilbert Mattu

Sandra Meijer

Annette Pannekoek

Robert van der Schaaf, secretaris

Martijn Tans, penningmeester

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

De Belastingdienst heeft de stichting de ANBI-status toegekend. Dit geeft de verplichting via een website inzicht en transparantie te geven in organisatie, beleid en verslaglegging. Het webadres van de stichting is: www.asrnederland.nl/over-asr/duurzaam-ondernemen/stichtingen-en-fondsen/stichting-kunst-en-historisch-bezit.

Medewerkers

Sigrid Vegter, conservator

Lianne Schipper, conservator

Theo van Schaffelaar, beheerder

Martien van der Heijden, archivaris, vanaf 1 juli 2025 met pensioen

Financiën

Na het transitiejaar 2024, met het inbrengen van de Aegoncollectie en de veiling van kunstwerken, zijn er in 2025 minder grote verschuivingen in de collectie. Bij uitgaven is dat onder andere te zien doordat de kosten voor opslag en transport weer naar normale proporties zijn gedaald (€ 3.418 in 2025 ten opzichte van € 18.667 in 2024). In 2025 was er ook geen verkoop-opbrengst van verkochte kunst of daarmee samenhangende schenkingen. Wel is de collectie nu fors groter. Dat is onder andere te zien aan de hogere onderhoudskosten (€ 22.003 in 2025 / € 13.675 in 2024) en verzekeringskosten (€ 20.587 in 2025 / € 15.016 in 2024).

Er zijn in 2025 drie kunstwerken aangeschaft voor in totaal € 20.445. Elders in dit verslag staat daarover meer informatie. De taxatie van kunstwerken met een (geschatte) waarde van meer dan € 10.000, die gepland stond voor 2025, is doorgeschoven naar begin 2026. Dit geldt dus ook voor de kosten daarvan. Dat is een belangrijke verklaring voor het hoge resultaat over 2025 en het lage begrote resultaat voor 2026.

Naar aanleiding van de grotere collectie heeft a.s.r. besloten de jaarlijkse bijdrage te verhogen naar € 100.000. Stichting Kunst & Historisch Bezit a.s.r. & Aegon beschikt niet over een eigen bankrekening en maakt gebruik van de bankfaciliteiten van a.s.r. In de bijlage van dit jaarverslag staat het uitgebreide overzicht van de financiën.

Kunst & Historisch Bezit

Kunstverzamelbeleid

De stichting hanteert een zorgvuldig vastgesteld verzamelbeleid voor kunstwerken, waarbij hedendaagse kunstenaars centraal staan en de versterking van de thematische structuur en continuïteit van de collectie wordt nagestreefd. Het borgen van de dynamiek binnen de collectie vereist voortdurende uitbreiding met actuele aankopen, zodat deze relevant blijft in de tijd.

Als Nederlandse verzekeringsmaatschappij wordt bewust gekozen voor kunstenaars met een duidelijke band met Nederland, onder wie ook kunstenaars die tijdelijk in Nederland verblijven of deels in het buitenland wonen. Het aankoopbeleid richt zich op kunstenaars die zich onderscheiden door een eigen beeldtaal of techniek en een inventieve, experimentele benadering hanteren. De geselecteerde kunstwerken zijn verrassend, eigenzinnig en soms confronterend. De inhoud van deze werken sluit aan bij thematische richtingen die aansluiten bij de positionering van a.s.r., zoals mens, dagelijks leven en natuur. Dit draagt bij aan de versterking van de beleving, maakt het verhaal van de kunstwerken toegankelijk en schept samenhang binnen de collectie. De stichting verzamelt daarnaast een collectie hedendaagse glasobjecten.

Met de kunstcollectie streeft de stichting ernaar de werkomgeving voor medewerkers en bezoekers zo inspirerend mogelijk te maken. Het creëren van een positieve werkomgeving wordt niet uitsluitend als decoratieve taak beschouwd; inspireren en het verbreden van de horizon staan centraal.

Daarnaast vindt a.s.r. het vanuit maatschappelijke betrokkenheid belangrijk om kunst en cultuur te ondersteunen.

In 2025 zijn drie nieuwe, bijzondere kunstwerken aangekocht voor de kunstcollectie.

Jennifer Tee (1973) is van Nederlands-Chinees-Indonesische afkomst. Deze achtergrond verwerkt zij in haar kunstwerken. In dit kunstwerk gebruikt ze gedroogde tulpenblaadjes om collages te maken die zijn geïnspireerd op motieven afkomstig van tampan-textiel uit Indonesië. Vervolgens maakt zij van de originele collages een piëzografie, een uiterst verfijnd drukprocédé.

De Tampan Tulip-serie is diep geworteld in Tee's persoonlijke en culturele achtergrond en bevat meerdere betekenislagen. Ze verbindt de tulpen (een icoon van Nederland) met de tampan (een spiritueel symbool uit Indonesië). Daarnaast is deze serie werken niet alleen geïnspireerd op de kleurrijke en geometrische esthetiek van de tampan-textiel, maar ook op hun thematische oorsprong. Een tampan is een traditioneel geweven doek die wordt gebruikt bij ceremoniële gelegenheden. De motieven op deze doeken bevatten vaak schepen, dieren, planten, bomen en mensen en symboliseren de reis van de ziel, migratie, levenscycli en verbindingen tussen werelden. Het motief op het aangekochte kunstwerk verbeeldt een levensboom.

Tampan Tree of Life, blossom, Tulip Petal Collage, piëzografie, 2024

Bobbi Essers (2000) is een jonge Nederlandse kunstenaar die met haar hyperrealistische schilderijen een wereld van vriendschap, queeridentiteit en gedeelde intimiteit tot leven brengt. Haar schilderijen geven een mooi beeld van de huidige tijd en vooral de jongerencultuur, haar eigen generatie. Haar werk is een ode aan de mensen om haar heen, vrienden, geliefden en familie. Essers' schilderijen zijn gebaseerd op analoge snapshots van haar vrienden in spontane, onbewaakte momenten.

Ze schildert bewust geen gezichten, waardoor gender en identiteit mysterieus blijven. Dit versterkt het gevoel van intimiteit en maakt haar werk universeel herkenbaar. Haar stijl is realistisch, maar ook collageachtig: ze combineert meerdere beelden tot gelaagde composities. Dit schilderij komt uit een serie werken waarin Essers een jaar van vieringen en vriendschap documenteert.

De schilderijen bevatten details zoals feestelijke kleding, glanzende sieraden, gestylede kapsels en talloze glazen die in vreugde worden geheven. Hiermee benadrukt Essers niet alleen de feestelijke momenten, maar ook de schoonheid van het samen zijn en de rituelen van vieringen.

Kevin Osepa (1994) is geboren en opgegroeid op Curaçao en studeerde in 2017 af aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht in de richting fotografie. Het centrale thema in het werk van Osepa is het verkennen van de Afro-Caraïbische identiteit binnen een samenleving die gevormd is door een koloniaal verleden. Hij doet dit vanuit zijn persoonlijke achtergrond. Osepa onderzoekt in hoeverre zijn identiteit is gevormd door de spiritualiteit en rituelen van zijn geboorteland. De landschappen, rituelen en mythen van Curaçao staan centraal in de fotografische series die hij maakt.

Op de foto *La Protektora, Klof, Village of Spirits* is een vrouw afgebeeld in een witte, traditioneel-ogende jurk. De witte kleding verwijst naar zuiverheid, spiritualiteit en religie. 'La Protektora' betekent letterlijk 'De Beschermster' of 'De Vrouwelijke Beschermster': een figuur die bescherming biedt, zoals een moederfiguur of een heilige. De vrouw houdt een brandende vlecht in haar hand. De rook en geur van brandend haar worden vaak beschouwd als middelen om negatieve energieën of kwade geesten te verdrijven. Naast het verdrijven van het kwaad wordt het branden van haar ook ingezet om bescherming te bieden.

Activiteiten

In 2025 zijn alle kunstwerken uit het (Aegon)kantoor in Den Haag verhuisd naar het kantoor van a.s.r. in Utrecht. Deze kunstwerken hebben een goede plek gevonden in het publieke gebied, vergadercentrum, op de kantoorvloer of in een van de twee depotruimtes. Voor de database is gekozen om een conversie te laten uitvoeren zodat alle kunstwerken van de a.s.r.- en Aegoncollectie in het museumpakket van Atlantis staan.

Tentoonstelling worklounge

In deze tentoonstelling staan de thema's mens, dagelijks leven en natuur centraal. De kunstwerken - met name hedendaagse kunst van zowel gevestigde namen als nieuw talent - uit de collecties van a.s.r. en Aegon vullen elkaar verrassend goed aan. Niet alleen in thematiek, maar ook in verzamelde kunstenaars. Van een aantal worden in de tentoonstelling kunstwerken van beide collecties naast elkaar gepresenteerd. Zo hangen er kunstwerken van Erwin Olaf, Leon Adriaans, Emo Verkerk, Katinka Lampe en Andy Warhol.

Katinka Lampe, tentoonstelling worklounge

Leon Adriaans, tentoonstelling worklounge

Beelden

De vijf beelden die buiten stonden bij het kantoor in Den Haag zijn verplaatst naar de tuin en het dak van het a.s.r.-kantoor in Utrecht. Het gaat om de volgende beelden:

Arthur Spronken, Voortvarendheid, brons, 1972

Het bronzen paard is gekocht door Joop Bakker (van 1972 tot 1984 voorzitter van de raad van bestuur van Ago Verzekeringen, voorloper van Aegon) en als schenking na de verbouwing van het Van Brienhuis in Amsterdam daar in de hal geplaatst.

De beeldhouwer Arthur Spronken (1930-2018) maakte nationaal en internationaal faam met zijn robuuste beelden van paarden en mensen. Er staan in Nederland in openbare ruimtes in totaal meer dan honderd beelden van hem.

Henk Visch, There is no song about it, brons, 2006

In 2005 organiseerde Aegon een solotentoonstelling van Henk Visch (1950), een van de meest prominente beeldhouwers uit de Nederlandse hedendaagse kunst. Van zijn hand waren in het Haagse pand zes schaatsers te zien in de hal, met een knipoog naar de schaats sponsoring van het bedrijf. De tentoonstelling was aanleiding om de kunstcollectie uit te breiden met dit beeld: een groot mensachtig figuur dat bedenkelijk en geïntrigeerd naar een grote steen kijkt. Het beeld heeft nu een prominente plek bij de vijver.

Henk Visch, There is no song about it, brons, 2006

Pieter Starreveld, Drie pelikanen, brons, 1968

Het beeld van Pieter Starreveld (1911-1989), dat drie omhoogvliegende pelikanen voorstelt, is afkomstig van de Olveh (Onderlinge Levensverzekeringsmaatschappij Eigen Hulp, opgegaan in Ago). Het is in 1968 ter ere van de opening van het nieuwe hoofdkantoor door het personeel aan de directie aangeboden. De pelikaan was het symbool van de maatschappij. In 1987 is het beeld aan de rand van het bedrijfsrestaurant bij het gebouw in Den Haag herplaatst. In Utrecht staat het nu aan de rand van de vijver.

Joost van den Toorn, De Vogelman, Roestvrij staal en steen, 2001

De Vogelman refereert aan het Japanse animisme, waar vogelmannen natuurkrachten belichamen en als beschermers van het woud worden gezien. In die hoedanigheid zijn ze de schrik van elke houthakker. Joost van den Toorn (1954) wordt beschouwd als verfrissende vertegenwoordiger van het nieuwe sculpturale denken dat zich in de jaren tachtig ontwikkelde. Hij wordt vaak in één adem genoemd met Henk Visch: een generatiegenoot met wie hij zijn hang naar dubbelzinnige, grillige, vrolijke, bizarre of ongrijpbare beelden deelt.

Ewerdt Hilgemann, Double Implosion, Roestvrij staal, 2005

In de centrale hal van het Aegonhoofdkantoor in Den Haag liet de kunstenaar op 26 september 2005 de roestvrijstalen kubus van 225 x 75 x 75 cm imploderen. Door een drukverschil te creëren, zakte de kubus deels in elkaar en transformeerde tot het uiteindelijke kunstwerk, dat nu in Utrecht op het dak op de vijfde verdieping staat. In 1980 introduceerde Ewerdt Hilgemann (1938) toeval en de kracht van natuurlijke elementen in zijn werk. Tot zijn verbazing ontdekte hij ook dat het toeval zelf onderworpen is aan natuurwetten, waarop hij kon anticiperen door zelf de omstandigheden te bepalen.

Pieter Starreveld, Drie pelikanen, brons, 1968

Ewerdt Hilgemann, Double Implosion, Roestvrij staal, 2005

Foto's Margriet Smulders, TKP in Groningen

Tijdens het jaarlijkse onderhoud van de beelden in de tuin zijn ook deze vijf beelden afkomstig uit de Aegonkunstcollectie behandeld. Daarnaast zijn er in 2025 verschillende kunstwerken gerestaureerd, waaronder werken van Greg Colson, Willem Hussem, Wouter van Riessen, Jan Cremer en Eelco Brand. Meerdere grotere kunstwerken uit de Aegonkunstcollectie zijn door de lijstenmaker voorzien van een nieuwe, betere lijst. Deze kunstwerken hangen inmiddels op een goede plek in Utrecht.

Bruiklenen

Zoals afgesproken bij de schenking van de Aegonkunstcollectie aan de stichting heeft Aegon Ltd voor de inrichting van hun nieuwe kantoor verschillende kunstwerken in bruikleen gekregen. Hiervoor heeft conservator Lianne Schipper een selectie gemaakt van in totaal 56 kunstwerken die zijn geplaatst in het Aegonkantoor WTC Schiphol.

Het kantoor van TKP in Groningen is ingericht met 51 kunstwerken uit onze collectie.

Voor de tentoonstelling De Wereld van Johan de Witt van het Dordrechts Museum heeft de stichting een polis van Verzekeringsmaatschappij Johan de Witt in bruikleen gegeven.

Het Centraal Museum Utrecht heeft het kunstwerk Oak Alley in bruikleen gekregen voor de tentoonstelling over kunstenaar Carel Blotkamp.

Voor de jubileumtentoonstelling getiteld Blauw van de Vereniging Bedrijfscollecties zijn zeven kunstwerken in bruikleen gegeven aan de Kunsthal in Rotterdam.

Historisch bezit

Verzamelbeleid

Het historisch bezit vertegenwoordigt het organisch gegroeide erfgoed van de organisatie. Het omvat datgene wat uit het verleden wordt meegenomen en de ontwikkeling van het bedrijf weerspiegelt. Voor de collectie Historisch Bezit geldt als voornaamste verzamelcriterium de aantoonbare relatie met het bedrijf en haar geschiedenis, waarin inmiddels meer dan 500 verschillende rechtsvoorgangers zijn opgenomen. Uitsluitend objecten die een duidelijke band hebben met de bedrijfsvoering, zoals gebruiksvoorwerpen die essentieel waren voor de dagelijkse werkzaamheden, worden opgenomen in de collectie. Met de historische collecties wil de stichting het historisch bewustzijn uitdragen en een gemeenschappelijke bedrijfscultuur bevorderen.

Activiteiten

Het a.s.r.-pand in Utrecht maakt het mogelijk veel van het historisch bezit op een goede manier aan medewerkers en bezoekers te tonen. De collectie wordt beschreven, gefotografeerd en beheerd met als doel de collectie volledig toegankelijk te maken. Ook dit jaar zijn er weer oud-medewerkers en anderen die historisch materiaal aanbieden. Voor deze bijdragen is het bestuur de gevers zeer erkentelijk. Verder zijn er een aantal geïnteresseerden ontvangen die specifieke items uit onze historische collectie nader wilden bekijken.

De volledige collectie Historisch Bezit van Aegon is verhuisd naar de twee depotruimtes van de stichting in het kantoor in Utrecht. Hier zal de collectie verder worden uitgezocht, opnieuw verpakt en geregistreerd.

De drie grote glas-in-loodramen uit de geschiedenis van Aegon zijn geplaatst in het Utrechtse a.s.r.-kantoor. Het oudste raam van de Algemene Friesche Levensverzekering Maatschappij dateert uit 1914 en is afkomstig uit het Burmaniahuis in Leeuwarden. Dit raam hangt nu in de wintertuin bij het restaurant. Het kleinere raam van dezelfde maatschappij is opgehangen voor de ramen in de hal richting restaurant Plato. Het raam van De Groot Noordhollandsche van 1845 van maar liefst zes meter breed heeft een speciale plek gekregen bij het vergadercentrum op Paars 0. Hier staat het op een wand met ledverlichting erachter. Het glas-in-loodraam is in 1946 aangeboden door het personeel ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van De Groot Noordhollandsche van 1845. Dit gebeurde een jaar later dan het jubileum vanwege de Tweede Wereldoorlog. Het raam komt uit het kantoorpand van de maatschappij gelegen aan de Herengracht 182 in Amsterdam.

Het carillon van de NILLMIJ is verplaatst van Den Haag naar de tuin van het kantoor in Utrecht. Dit carillon werd op 31 december 1959, ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de maatschappij NILLMIJ, aan de directie aangeboden door het personeel.

Voor de verplaatsing en renovatie van het carillon is een gespecialiseerd bedrijf ingehuurd: Royal Eijsbouts, 's werelds grootste klokkengieterij en fabriek van torenuurwerken. Om het carillon weer spelend te krijgen, was het onder andere nodig om een elektriciteitskast te plaatsen. En gezien het gewicht van het stalen carillonframe van circa dertien meter lang en de achttien bronzen klokken - variërend in gewicht van 13 tot 160 kg - was er een speciale fundering nodig. Het carillon speelt op werkdagen om 9, 12 en 16 uur een liedje, dat het zelf uit een playlist van ruim 60 muziekstukken kiest.

Historisch Archief

De doelstelling van het Historisch Archief is het bewaren, uitbreiden en beheren van de verzameling historische archiefstukken om beschrijving van de eigen bedrijfsgeschiedenis mogelijk te maken en bij te kunnen dragen aan algemeen economisch-historisch onderzoek.

Een bedrijfsarchief omvat in hoofdlijnen alle documenten ontvangen of opgemaakt door een onderneming, waarin de verschillende activiteiten hun uitwerking hebben gevonden. Enkele voorbeelden om te illustreren hoe ruim dit begrip is: notulen, akten, jaarverslagen, briefwisselingen, facturen, blogs, personeelsbladen, contracten, en ook uitingen op sociale media.

De voorbeelden maken ook duidelijk dat het zowel om beleidsdocumenten als om bulkmateriaal kan gaan. De vraag daarbij is welke van deze documenten een historisch en maatschappelijk belang vertegenwoordigen en dus bewaard moeten blijven.

Er zijn weer verschillende vragen over de historie en verzoeken tot het raadplegen van het historisch archief gekomen, waaraan de stichting zoveel als mogelijk heeft meegewerkt.

Ministeriele verordening van
geen bezwaar d.d. 31-12-35
Actie verleend voor Notaris
C. J. M. Hauke te Tilburg

TE ZEGELN

N.V. VERZEKERINGMAATSCHAPPIJ
Johan de Witt
TILBURG

De N.V. Verzekering-Mij. „JOHAN DE WITT“, gevestigd te Tilburg, verzekert hierbij overeenkomstig de Algemeene Voorwaarden aan keerzijde vermeld, voor de(n) hieronder genoemde(n) verzekerde(n), bij het overlijden, de begrafenisuilvaart, waarvan de kosten voor de Mij. niet meer zullen bedragen dan het hieronder voor elken verzekerde genoemde maximum bedrag, tegen voldoening der premie op de bepaalde termijnen, gedurende het bij dit contract voor elken verzekerde bepaald aantal jaren, of tot diens eerder overlijden.

515
Ald. No. ~~3000X~~ VERZEKERINGNEMER F. Berntsen. ADRES Almelo. Grootestr. 9,

Polis No.	Verzekerde		Geb. dat.	Oud	Ingang verzek. per	Tariel	Max. bedrag	Premie	Per	Aantal jaren der premiebetaling
	Familienaam	Voornamen								
6571851	Berntsen	Elis	10. 4. 69	42	5.7.48	3	500,-	2.40	maand	20
6571852	Schraven	Martha E. J.	21.10.04	43	5.7.48	3	500,-	1.90	maand	20

Deze verzekering is PREMIEVRIJ geworden, daar de termijn van premiebetaling is geëindigd.
De Directie: 5 JULI 1968
Melau

Aanteekeningen:
Afd. ~~XXXXXXXXXX~~ 515
Typ: J.O.
Coll: *7085 DEKALERS A.*
TILBURG, datum ingang der verzekering
De Directie, *[Handwritten Signature]*
1. JUL 1948
EEN GULDEN

14 W. 211

Archief Aegon

Ook het Historisch Archief van Aegon is overgegaan naar de stichting. Het digitale archief is via Sharepoint overgedragen en het fysieke archief staat bij een externe partij opgeslagen. Vanwege de pensionering van de archivaris van de stichting worden de archiefwerkzaamheden voortaan uitgevoerd door de afdeling Services van a.s.r. Hiervoor is een Service Level Agreement opgesteld waarin de werkzaamheden zijn vastgelegd en bepaald is dat deze worden uitgevoerd overeenkomstig de richtlijnen en tijdspaden van de stichting en andere, vastgelegde overeenkomsten. Om de historie van a.s.r. actueel te houden is aan de historiewand in het vergadercentrum het logo van De Onderlinge van 1719 toegevoegd. a.s.r. heeft de polissen van deze maatschappij overgenomen, waarna de maatschappij zichzelf heeft opgeheven.

Historische Bibliotheek

Kerdoelstelling van de historische bibliotheek is het in stand houden van een bibliotheek die toonaangevend is voor werken over levensverzekeringen (en aanverwante terreinen) en het borgen van de toegankelijkheid van die collectie.

Er zijn in het afgelopen jaar geen mutaties geweest op de collectie. De toegankelijkheid van de collectie is geborgd doordat collectiedelen sinds 2014 in bruikleen zijn gegeven aan het NEHA en de universiteitsbibliotheek Utrecht.

Fig. 1 Affiche Levensverzekering Maatschappij Utrecht, 1900

Communicatie

Voor de nieuwe tentoonstelling in de worklounge zijn speciale rondleidingen gegeven. De medewerkers van a.s.r. hadden hier veel belangstelling voor, waardoor er nog extra rondleidingen zijn gegeven. Daarnaast zijn er veel rondleidingen op aanvraag gegeven voor afdelingen en relaties van a.s.r.

Binnen a.s.r. zijn er weer korte teksten verschenen over kunstwerken of historische werken in het personeelsmagazine Hallo Collega, in a.s.r. senior en in de nieuwsbrief van Services.

Andy Warhol, tentoonstelling worklounge

A.S.I.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

ASR Nederland N.V. KvK 30070695 Utrecht

50380_0526